

ΕΓΓΡΑΨΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΛΟΓΙΑ «ΑΙΩΝΑΣ»

Η Πύλη της Αιωνιότητας

«Τα δύο προηγούμενα μέρη της φιλόδοξης τριλογίας “Αιώνας” έγιναν μπεστ σέλερ. Μην περιμένετε τίποτα λιγότερο από αυτό το καταπληκτικό τελευταίο κεφάλαιο... Ο Φόλετ κάνει εξαιρετική δουλειά συνυφαίνοντας και εξατομικεύοντας περίπλοκες αφηγήσεις».

Booklist

«Συλλαμβάνει την ουσία των ιστορικών γεγονότων από το 1961 μέχρι το 2008... Ανακαλεί κρίσιμα γεγονότα και τους πρωταγωνιστές τους με έναν συναρπαστικό τρόπο... Μια αξιόλογη τριλογία, η οποία αποτελεί θαυμάσιο, απολαυστικό ανάγνωσμα για όλες τις ηλικίες. Εξαιρετική, εξαιρετική ιστορική μυθιστοριογραφία!»

Historical Novel Society

«Το μαγευτικό αυτό τελευταίο μέρος είναι μια αναγνωστική εμπειρία που παρά την έκτασή της ανταμείβει τον αναγνώστη, καθώς έχει μια θεματολογία μεγάλου ειδικού βάρους, αλλά ρέει αβίαστα χάρη στο τολμηρό και καλοκουρδισμένο μελόδραμα, τον πλούτο των χαρακτήρων, τους οικογενειακούς θεατρνισμούς και τη διεθνή ίντριγκα».

Publishers Weekly

«Ο τελευταίος τόμος της τριλογίας του Φόλετ άξιζε την αναμονή... Για μία ακόμη φορά ο Φόλετ έγραψε ένα κορυφαίο μυθιστόρημα για το ευρύ κοινό, το οποίο οι αναγνώστες θα καταβροχθίσουν».

Library Journal

«Ο Φόλετ είναι μάστορας».

Washington Post

Ο Χειμώνας του Κόσμου

«Εξίσου δυνατό, συναρπαστικό και μακροσκελές με το πρώτο μέρος, την *Πτώση των Γιγάντων*. Ο Φόλετ είναι αποφασισμένος και ικανός να κρατά τόσες πλοκές μαζί εν εξελίξει, καθώς αφηγείται μια ιστορία που διδάσκει και ψυχαγωγεί... Θα κάνει τους θαυμαστές του να περιμένουν με ανυπομονησία το τρίτο βιβλίο, το επιστέγασμα της σειράς».

Publishers Weekly

«Η αφήγηση του Φόλετ είναι διακριτική και έντεχνη. Υφαίνει ένα λογικό και ευκολοδιάβαστο νήμα που αγκαλιάζει δεκάδες χαρακτήρες και πάρα πολλή Ιστορία».

Kirkus Reviews

«Ο Φόλετ δεν αφήνει ποτέ τη δράση να κολλήσει, καθώς συνενώνει με μαεστρία τις σαρωτικές οικονομικές, πολιτιστικές, πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές μιας ολόκληρης εποχής».

Booklist

Η Πτώση των Γιγάντων

«Κλασικός Φόλετ... Ένα βιβλίο που θα σας απορροφήσει, θα σας καταπιεί... κι όταν βγείτε απ' αυτό, θα έχετε ψυχαγωγηθεί και θα έχετε μάθει πράγματα».

USA Today

«Ανασυνθέτει με κάθε λεπτομέρεια μια εποχή... μάστορας στο να συνδυάζει έτσι ζωντανά τόση δραματικότητα και ιστορικές πληροφορίες... συναρπαστικό αφήγημα, διαβάζεται αχόρταγα ως το τέλος».

The New York Times

«Κανείς δεν γράφει για την εξουσία και την πολιτική με περισσότερο κύρος».

Peterborough Evening Telegraph

«Το πιο φιλόδοξο εγχείρημά του μέχρι σήμερα... ευκολοδιάβαστο και συναρπαστικό... το να βλέπεις αυτά τα γεγονότα μέσα από τα

μάτια καλοσχεδιασμένων και πιστευτών χαρακτήρων είναι ένα μάθημα Ιστορίας πολύ πιο γοητευτικό από οποιοδήποτε ντοκιμαντέρ ή δοκίμιο».

The Post

«Ο καμβάς του είναι τόσο μεγάλος όσο η Καπέλα Σιστίνα, όμως ζωγραφίζει πάνω του με την οικονομία ενός σχεδιαστή αεροσκαφών –κι αυτό που μένει μετά την αφαίρεση των επουσιωδών στοιχείων, είναι καθαρή ομορφιά... Ο Φόλετ μάς προσφέρει ίσως το καλύτερο έργο του μέχρι σήμερα...»

Columbia Magazine

«Ανοίξτε ένα βιβλίο του Κεν Φόλετ και θα διαπιστώσετε πως υπάρχει εκεί μέσα ολόκληρη η ζωή... Αυτό το ογκώδες μυθιστόρημα χαρακτηρίζεται από μια ορμητικότητα που κάνει τη διήγηση να ρέει και τις σελίδες να γυρίζουν ασταμάτητα. Προσθέστε την προσοχή στη λεπτομέρεια, τους καλοσχεδιασμένους χαρακτήρες, την καταγιστική δράση στα φλέγοντα σημεία της Ευρώπης και μια ιστορία που ξεχειλίζει από πάθος, συναίσθημα και κίνδυνο, και έχετε όλα τα συστατικά ενός ακόμη κλασικού μυθιστορήματος».

The Lancashire Evening Post

«Δεν είναι καθόλου μικρό το κατόρθωμα του Φόλετ το να τελειώνει ο αναγνώστης ένα τόσο μεγάλο μυθιστόρημα με την περιέργειά του εξημμένη, θέλοντας να διαβάσει κι άλλο».

The Chicago Sun-Times

«Καλώς ορίσατε στον 20ό αιώνα έτσι όπως δεν τον έχετε ξαναδεί ποτέ. Σε περισσότερες από 1.000 σελίδες, η *Πτώση των Γιγάντων* προσφέρει όλα εκείνα τα στοιχεία που οι πιστοί αναγνώστες του Κεν Φόλετ έχουν τόσο αγαπήσει: ιστορική ακρίβεια, ολοκληρωμένους χαρακτήρες, και ένα εκτεταμένο αλλά λεπτομερέςτατο πορτραίτο ενός παρελθόντος κόσμου στον οποίο θα νιώσετε απόλυτα πως ζείτε πριν καλά καλά τελειώσετε το πρώτο κεφάλαιο».

The Courier-Journal

Έργα του συγγραφέα που εκδόθηκαν
στη σειρά BELL Best Seller:

Ο Άνθρωπος από τη Ρωσία

Τριπλό Παιχνίδι

Κώδικας Ρεβέκκα

Στα Φτερά των Αετών

Η Κοιλιάδα του Θανάτου

Το Σκάνδαλο Μοντιλιάνι

Οι Στυλοβάτες της Γης

Πτήση Αγωνίας

Χρυσή Παγίδα

Ένα Μέρος που Αεγόταν Ελευθερία

Ο Τρίτος Δίδυμος

Το Σφυρί της Εδέμ

Αντίστροφη Μέτρηση

Κωδικός: Κίσσεσ

Η Νύχτα των Ηρώων

Λευκός Τρόμος

Ένας Κόσμος Χωρίς Τέλος

ΑΙΩΝΑΣ

Η Πτώση των Γιγάντων

Ο Χειμώνας του Κόσμου

Η Πύλη της Αιωνιότητας

Για τον συγγραφέα

Ο Κεν Φόλετ γεννήθηκε στο Κάρντιφ της Ουαλίας. Σπούδασε φιλοσοφία στο Λονδίνο και εργάστηκε ως ρεπόρτερ, πριν ασχοληθεί αποκλειστικά με τη συγγραφή. Από το 1978, οπότε καταξιώθηκε με το *Μάτι της Βελόνας*, έχει γράψει είκοσι δύο μυθιστορήματα, οι πωλήσεις των οποίων ξεπερνούν συνολικά τα εκατόν τριάντα εκατομμύρια αντίτυπα, ενώ πολλά από αυτά μεταφέρθηκαν στον κινηματογράφο και την τηλεόραση. Έχει επίσης γράψει παιδικά βιβλία και σενάρια.

Έχει τιμηθεί με το βραβείο Edgar για το *Μάτι της Βελόνας* και το βραβείο Corine για το *Κωδικός: Κίσσεσ*, ενώ το φημισμένο μυθιστόρημά του *Οι Στυλοβάτες της Γης* συγκαταλέγεται στα πιο μεγάλα διεθνή μπεστ σέλερ όλων των εποχών. Τα βιβλία του της τριλογίας «Αιώνας» έγιναν Νο 1 μπεστ σέλερ από τις ΗΠΑ και τον Καναδά ως τη Γερμανία, τη Γαλλία και πολλές ακόμη ευρωπαϊκές χώρες, κι από την Αργεντινή και την Ουρουγουάη ως τη Νέα Ζηλανδία.

Ο συγγραφέας είναι μέλος της Ουαλικής Ακαδημίας και της Βασιλικής Εταιρείας των Τεχνών, ενώ ασχολείται ιδιαίτερα με τα κοινά –μεταξύ άλλων, ήταν για πολλά χρόνια πρόεδρος του ιδρύματος για τη δυσλεξία Dyslexia Function, ενώ παραμένει σύμβουλος του Εθνικού Ιδρύματος Κατά του Αναλφαβητισμού. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη ζωή και το έργο του, επισκεφθείτε τον ιστότοπό του, ken-follett.com

Η ΠΥΛΗ
ΤΗΣ ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΑΣ

KEN FOLLETT

Η ΠΥΛΗ
ΤΗΣ ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΑΣ

Α' ΤΟΜΟΣ

Μετάφραση: Γιάννης Σπανδωνής

ΕΚΔΟΣΕΙΣ BELL
ΦΕΙΔΙΟΥ 18, 106 78 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210.360.9438 - 210.362.9723
www.bell.gr

Τίτλος πρωτοτύπου:

«*Edge of Eternity: Book Three of The Century Trilogy*»

Copyright © 2014 by Ken Follett

All rights reserved

Για την ελληνική γλώσσα:

© 2014 ΧΑΡΛΕΝΙΚ ΕΛΛΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΒΕΕ

Όλα τα αποσπάσματα από κείμενα και ομιλίες του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ Τζούνιορ αναδημοσιεύονται με την άδεια των κληρονόμων του Estate of Martin Luther King Jr, μέσω του Writers House, πράκτορα του δικαιούχου, και είναι κατοχυρωμένα © 1963, 1968, Dr. Martin Luther King Jr, © renewed 1991, 1966, Coretta Scott King.

Μετάφραση: Γιάννης Σπανδωνής

Επιμέλεια: Κατερίνα Ασήμου

Διόρθωση: Ρήγας Καραλής

Σχεδιασμός εξωφύλλου: Άγγελος Αναστασιάδης

Φωτογραφία συγγραφέα: Olivier Favre

Το βιβλίο αυτό είναι έργο μυθοπλασίας. Τα ονόματα, οι χαρακτήρες, οι τοποθεσίες και τα περιστατικά είτε είναι προϊόν της φαντασίας του συγγραφέα είτε χρησιμοποιούνται κατά τρόπο μυθιστορηματικό. Οποιαδήποτε ομοιότητα με πραγματικά πρόσωπα, εν ζωή ή όχι, γεγονότα, τοποθεσίες, ιδρύματα ή επιχειρήσεις είναι εντελώς συμπτωματική.

Απαγορεύονται η αναδημοσίευση και αναπαραγωγή –ολική, μερική ή περιληπτική–, η κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του κειμένου με οποιονδήποτε τρόπο –μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλων– χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη, σύμφωνα με το Νόμο 2121/1993 και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας.

ISBN 978-960-507-075-5

BELL BEST SELLER - ΤΕΥΧΟΣ 1075

Σε όλους τους αγωνιστές της ελευθερίας,
και ιδίως στην Μπάμπαρα

Τα Κύρια Πρόσωπα

Αμερικανοί

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΝΤΙΟΥΑΡ

Κάμερον Ντιούαρ

Ούρσουλα «Μπιπ» Ντιούαρ, αδερφή του

Γούντι Ντιούαρ, πατέρας του

Μπέλα Ντιούαρ, μητέρα του

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΕΣΚΟΦ-ΤΖΕΪΚΣ

Τζορτζ Τζέικς

Τζάκι Τζέικς, μητέρα του

Γκρεγκ Πέσκοφ, πατέρας του

Λιεβ Πέσκοφ, παππούς του

Μάργκα, γιαγιά του

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΑΡΚΟΥΑΝΤ

Βιρίνα Μάρκουαντ

Πέρσι Μάρκουαντ, πατέρας της

Μπέιμπ Λη, μητέρα της

CIA

Φλόρενς Γκίρι

Τόνι Σαβίνο

Τιμ Τέντερ, ημιαπασχολούμενος συνταξιούχος πράκτορας

Κιθ Ντόρσετ

ΑΛΛΟΙ

Μαρία Σάμερς
Τζόζεφ Χιούγκο, FBI
Λάρι Μοχίνι, Πεντάγωνο
Νέλι Φόρνταμ, παλιός έρωτας του Γκρεγκ Πέσκοφ
Ντένις Γουίλσον, βοηθός του Μπόμπι Κένεντι
Σκιπ Ντίκερσον, βοηθός του Λίντον Τζόνσον
Λίοπολντ «Λη» Μοντγκόμερι, ρεπόρτερ
Χερμλ Γκουλντ, δημοσιογράφος της τηλεοπτικής εκπομπής *Σήμερα*
Σούζι Κάνον, ρεπόρτερ κουτσομπολίστικων στηλών
Φρανκ Λίντεμαν, ιδιοκτήτης τηλεοπτικού σταθμού

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Τζον Φ. Κένεντι, 35ος Πρόεδρος των ΗΠΑ
Τζάκι, σύζυγός του
Μπόμπι Κένεντι, αδερφός του
Ντέιβ Πάουερς, βοηθός του Προέδρου Κένεντι
Πιερ Σάλιντζερ, εκπρόσωπος Τύπου του Προέδρου Κένεντι
Αιδεσιμότατος δόκτωρ Μάρτιν Λούθερ Κινγκ Τζούνιορ,
πρόεδρος της Διάσκεψης Χριστιανών Ηγετών του Νότου
Λίντον Μπ. Τζόνσον, 36ος Πρόεδρος των ΗΠΑ
Ρίτσαρντ Νίξον, 37ος Πρόεδρος των ΗΠΑ
Τζίμι Κάρτερ, 39ος Πρόεδρος των ΗΠΑ
Ρόναλντ Ρέιγκαν, 40ός Πρόεδρος των ΗΠΑ
Τζορτζ Χ. Γ. Μπους, 41ος Πρόεδρος των ΗΠΑ
Τζ. Έντγκαρ Χούβερ, Διευθυντής του FBI

Βρετανοί

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΛΕΚΟΥΙΘ-ΓΟΥΙΛΙΑΜΣ

Ντέιβ Γουίλιαμς
Ίβι Γουίλιαμς, αδερφή του
Ντέιζι Γουίλιαμς, μητέρα του
Λόνιτ Γουίλιαμς, βουλευτής, πατέρας του
Εθ Λέκουιθ, γιαγιά του Ντέιβ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΑΡΕΪ

Τζάσπερ Μάρεϊ
Άννα Μάρεϊ, αδερφή του
Εύα Μάρεϊ, μητέρα του

ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΩΝ ΓΚΑΡΝΤΣΜΕΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΛΑΜ ΝΕΛΙ

Λένι, εξάδελφος του Ντέιβ Γουίλιαμς
Λιου, ντράμερ
Μπαζ, μπάσίστας
Τζέφρι, κιθαρίστας

ΑΛΛΟΙ

Κόμης Φιτςχέρμπερτ, αποκαλούμενος Φιτς
Σαμ Κέικμπρεντ, φίλος του Τζάσπερ Μάρεϊ
Μπάιρον Τσέστερφιλντ (αληθινό όνομα Μπράιαν Τσέσνοβιτς),
μουσικός ατζέντης
Χανκ Ρέμινγκτον (αληθινό όνομα Χάρι Ράιλι), ποπ σταρ
Έρικ Τσάπμαν, στέλεχος δισκογραφικής εταιρείας

Γερμανοί

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΦΡΑΝΚ

Ρεμπέκα Χόφμαν
Κάρλα Φρανκ, θετή μητέρα της Ρεμπέκα
Βέρνερ Φρανκ, θετός πατέρας της Ρεμπέκα
Βάλι Φρανκ, γιος της Κάρλα
Λίλι Φρανκ, κόρη του Βέρνερ και της Κάρλα
Μοντ φον Ούλριχ, το γένος Φιτςχέρμπερτ, μητέρα της Κάρλα
Χανς Χόφμαν, σύζυγος της Ρεμπέκα

ΑΛΛΟΙ

Μπερντ Χελτ, εκπαιδευτικός
Κάρολιν Κουντς, λαϊκή τραγουδίστρια
Όντο Φόσλερ, κληρικός

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Βάλτερ Ούλμπριχτ, Γενικός Γραμματέας του Κόμματος
Σοσιαλιστικής Ενότητας (Κομμουνιστής)
Έριχ Χόνεκερ, διάδοχος του Ούλμπριχτ
Έγκον Κρεντς, διάδοχος του Χόνεκερ

Πολωνοί

Στανισλάβ «Σταζ» Πάβλακ, αξιωματικός του στρατού
Λίντκα, φιλενάδα του Καμ Ντιούαρ
Ντανούτα Γκόρσκι, ακτιβίστρια της Αλληλεγγύης

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άννα Βαλεντίνοβιτς, χειρίστρια γερανού
Λεχ Βαλέσα, ηγέτης του συνδικάτου Αλληλεγγύη
Στρατηγός Γιαρουζέλσκι, πρωθυπουργός

Ρώσοι

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΝΤΒΟΡΚΙΝ-ΠΕΣΚΟΦ

Τάνια Ντβόρκιν, δημοσιογράφος
Ντίμκα Ντβόρκιν, βοηθός του Χρουστσόφ, δίδυμος αδερφός
της Τάνιας
Νίνα, φιλενάδα του Ντίμκα
Άννα Ντβόρκιν, μητέρα τους
Γκριγκόρι Πέσκοφ, παππούς τους
Κατερίνα Πέσκοφ, γιαγιά τους
Βλαντίμιρ (υποκοριστικό Βαλόντια), θείος τους
Ζόγια, σύζυγος του Βαλόντια

ΑΛΛΟΙ

Δανιήλ Αντόνοφ, αρχισυντάκτης ειδικών θεμάτων
του Πρακτορείου TASS
Πιοτρ Οπότκιν, διευθυντής σύνταξης ειδικών θεμάτων του TASS
Βασίλι Γένκοφ, αντικαθεστωτικός

Νατάλια Σματρόφ, αξιωματούχος του Υπουργείου Εξωτερικών
Νικ Σματρόφ, σύζυγος της Νατάλια
Γεβγκένι Φιλίποφ, υπασπιστής του υπουργού Άμυνας Ροντιόν
Μαλινόφσκι
Βέρα Πλέτνερ, γραμματέας του Ντίμκα
Βαλεντίν, φίλος του Ντίμκα
Στρατάρχης Μιχαήλ Πουσονόι

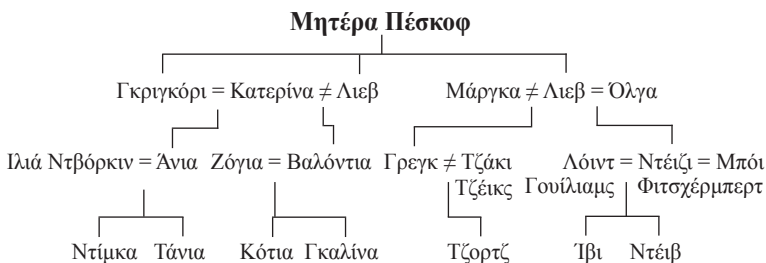
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Νικίτα Σεργκέγιεβιτς Χρουστσόφ, Γενικός Γραμματέας
του Κομμουνιστικού Κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης
Αντρέι Γκρομίκο, υπουργός Εξωτερικών του Χρουστσόφ
Ροντιόν Μαλινόφσκι, υπουργός Άμυνας υπό τον Χρουστσόφ
Αλεξέι Κοσίγκιν, Πρόεδρος του Υπουργικού Συμβουλίου
Λεονίντ Μπρέζνιεφ, διάδοχος του Χρουστσόφ
Γιούρι Αντρόποφ, διάδοχος του Μπρέζνιεφ
Κονσταντίν Τσερνιένκο, διάδοχος του Αντρόποφ
Μιχαήλ Γκορμπατσόφ, διάδοχος του Τσερνιένκο

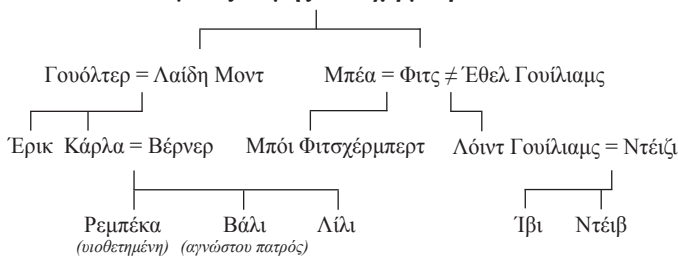
Πρόσωπα Άλλων Εθνικοτήτων

Πας Ολίβα, Κουβανός στρατηγός
Φρέντερικ Μπίρο, Ούγγρος πολιτικός
Ίνοκ Άντερσεν, Δανός λογιστής

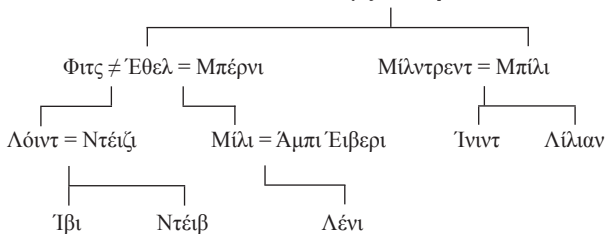
Οι οικογένειες στην αρχή της Πύλης της Αιωνιότητας

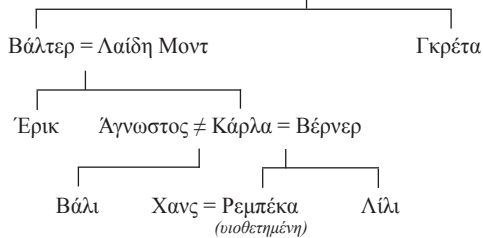
Όγδοος Κόμης Φιτςχέρμπερτ

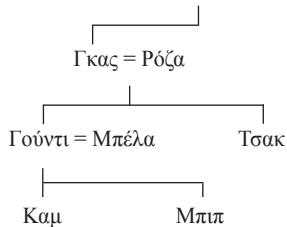
Ντέι Γουίλιαμς = Κάρα

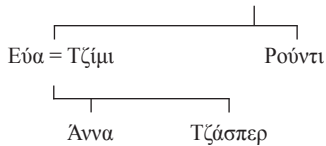
Ότο φον Ούλριχ = Σουζάνε

Κάμερον Ντιούαρ = Ούρσουλα

Δόκτωρ Ισαάκ Ρότμαν = Ανελόρε

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΤΕΙΧΟΣ

1961

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑ

Η μυστική αστυνομία κάλεσε τη Ρεμπέκα Χόφμαν μια βροχερή Δευτέρα του 1961.

Το πρωινό είχε ξεκινήσει όπως κάθε μέρα. Ο σύζυγός της την είχε πάει στη δουλειά με το αυτοκίνητό τους, ένα καφετί Τραμπάντ 500. Οι όμορφοι δρόμοι του κεντρικού Βερολίνου είχαν ακόμα οικοδομικά κενά από τους βομβαρδισμούς του πολέμου, εκτός από τα σημεία όπου είχαν υψωθεί τσιμεντένια κτίρια σαν αταίριαστα δόντια. Καθώς οδηγούσε, ο Χανς συλλογιζόταν τη δουλειά του.

«Τα δικαστήρια υπηρετούν τους δικαστές, τους δικηγόρους, την αστυνομία, την κυβέρνηση... Τους πάντες εκτός από τα θύματα εγκλημάτων», είπε. «Αυτό είναι αναμενόμενο στις δυτικές καπιταλιστικές χώρες, αλλά στον κομμουνισμό τα δικαστήρια πρέπει να υπηρετούν το λαό. Οι συνάδελφοί μου δε δείχνουν να το καταλαβαίνουν αυτό». Ο Χανς εργαζόταν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

«Είμαστε παντρεμένοι ένα χρόνο, γνωρίζομαστε δυο χρόνια, αλλά δεν έχω γνωρίσει ούτε ένα συνάδελφό σου», του είπε η Ρεμπέκα.

«Θα σ' έκαναν να βαρεθείς», της απάντησε αμέσως εκείνος. «Είναι όλοι δικηγόροι».

«Υπάρχουν και γυναίκες;»

«Όχι. Στο τμήμα μου τουλάχιστον». Η δουλειά του Χανς ήταν διοικητική: Όριζε δικαστές, προγραμμάτιζε δίκες, φρόντιζε για τα δικαστήρια.

«Όπως και να 'χει, θα ήθελα να τους γνωρίσω».

Ο Χανς ήταν ένας ισχυρός άντρας, που είχε μάθει να ελέγχει τον εαυτό του. Η Ρεμπέκα είδε στα μάτια του εκείνη τη γνωστή θυμωμένη σπίθα που προκαλούσε η επιμονή της. Αυτός όμως την έπνιξε.

«Θα κανονίσω κάτι», είπε. «Ίσως πάμε σε κανένα μπαρ όλοι μαζί».

Απ' όσους άντρες είχε γνωρίσει η Ρεμπέκα, ο Χανς ήταν ο πρώτος που έμοιαζε του πατέρα της. Είχε αυτοπεποίθηση, ήταν αυταρχικός, αλλά την άκουγε πάντα. Είχε καλή δουλειά –δεν ήταν πολλοί αυτοί που διέθεταν αυτοκίνητο στην Ανατολική Γερμανία– κι ενώ κατά κανόνα οι κρατικοί λειτουργοί ήταν συνήθως σκληροί κομμουνιστές, ο Χανς, παραδόξως, συμμερίζοταν τον πολιτικό σκεπτικισμό της Ρεμπέκα. Ήταν ψηλός σαν τον πατέρα της, ωραίος, και ντυνόταν καλά. Ήταν ο άντρας που πάντα περίμενε να εμφανιστεί στη ζωή της.

Είχε αμφιβάλει γι' αυτόν μια φορά μόνο, κατά τη διάρκεια του φλερτ τους. Κι αυτό για λίγο. Είχαν μπλεχτεί σ' ένα μικρό τροχαίο. Το φταίξιμο ήταν εξολοκλήρου του άλλου οδηγού, που είχε βγει από ένα στενό χωρίς να σταματήσει. Τέτοια ατυχήματα συνέβαιναν καθημερινά, αλλά ο Χανς είχε γίνει έξω φρενών. Παρ' όλο που η ζημιά και των δύο αυτοκινήτων ήταν μηδαμινή, είχε καλέσει την αστυνομία, τους είχε δείξει την ταυτότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και είχε απαιτήσει να συλλάβουν τον άλλο οδηγό για επικίνδυνη οδήγηση και να τον πάνε φυλακή.

Αργότερα, είχε ζητήσει συγνώμη από τη Ρεμπέκα που είχε χάσει την ψυχραιμία του. Εκείνη όμως την είχε τρομάξει η εκδικητικότητα του και λίγο έλειψε να βάλει τέλος στη σχέση τους. Ο Χανς ωστόσο της εξήγησε ότι ήταν εκτός εαυτού εξαιτίας των πιέσεων που αντιμετώπιζε στη δουλειά του, κι η Ρεμπέκα τον πίστεψε. Και καλά έκανε, όπως αποδείχτηκε· δεν ξανασυνέβη ποτέ άλλο τέτοιο περιστατικό.

Όταν η σχέση τους έκλεισε ένα χρόνο, κι αφού πλάγιαζαν μαζί τα περισσότερα Σαββατοκύριακα επί έξι μήνες, η Ρεμπέκα άρχισε ν' αναρωτιέται γιατί δεν της ζητούσε να παντρευτούν. Δεν ήταν τίποτα παιδιά. Εκείνη ήταν είκοσι οχτώ ετών, εκείνος τριάντα τριών. Κι έτσι, του έκανε αυτή πρόταση γάμου. Ο Χανς τα έχασε, αλλά είπε το ναι.

Τώρα, σταμάτησε το αυτοκίνητο έξω από το σχολείο της. Ήταν ένα σύγχρονο κτίριο με καλό εξοπλισμό. Οι κομμουνιστές αντιμετώπιζαν σοβαρά την εκπαίδευση. Έξω από τις πύλες πέντ' έξι μεγαλύτερα αγόρια στέκονταν κάτω από ένα δέντρο και κάπνιζαν. Η Ρεμπέκα αδιαφόρησε για τα βλέμματά τους και φίλησε τον Χανς στα χείλη. Και βγήκε από το αυτοκίνητο.

Τα αγόρια τη χαιρέτησαν ευγενικά, αλλά εκείνη ένιωσε τα λάγνα εφηβικά βλέμματά τους καρφωμένα στο κορμί της καθώς τσαλαπατούσε στις γεμάτες νερά λακκούβες της αυλής.

Η Ρεμπέκα καταγόταν από οικογένεια πολιτικών. Ο παππούς της

ήταν Σοσιαλδημοκράτης βουλευτής του Ράιχστακ, μέχρι που κατέλαβε την εξουσία ο Χίτλερ. Η μητέρα της ήταν δημοτική σύμβουλος, με τους Σοσιαλδημοκράτες κι αυτή, στη σύντομη μεταπολεμική δημοκρατική περίοδο του Ανατολικού Βερολίνου. Τώρα, όμως, στην Ανατολική Γερμανία υπήρχε κομμουνιστική τυραννία, κι η Ρεμπέκα δεν έβλεπε κανένα λόγο να αναμειχθεί στην πολιτική. Κι έτσι, διοχέτευε τον ιδεαλισμό της στη διδασκαλία και ήλπιζε πως η επόμενη γενιά θα ήταν λιγότερο δογματική, περισσότερο συμπονετική, πιο έξυπνη.

Στο γραφείο των καθηγητών, κοίταζε το ωρολόγιο πρόγραμμα στον πίνακα ανακοινώσεων. Τα περισσότερα σημερινά μαθήματά της ήταν διπλά, με δυο τάξεις στριμωγμένες σε μια αίθουσα. Το αντικείμενό της ήταν τα ρωσικά, αλλά έπρεπε να διδάξει και αγγλικά. Κι εκείνη δε μιλούσε αγγλικά, αν και είχε μάθει μερικά πράγματα από την Αγγλίδα γιαγιά της, τη Μοντ, που, στα εβδομήντα της, ήταν ακόμα γεμάτη ζωτικότητα.

Ήταν η δεύτερη φορά που της ζητούσαν να κάνει το μάθημα των αγγλικών, και σκεφτόταν τι κείμενο να τους διδάξει. Την πρώτη φορά είχε χρησιμοποιήσει ένα φυλλάδιο που διανεμόταν στους Αμερικανούς στρατιώτες, με οδηγίες για το πώς να συμπεριφέρονται στους Γερμανούς. Οι μαθητές το είχαν βρει τρομερά διασκεδαστικό και είχαν μάθει αρκετά πράγματα. Ίσως σήμερα να τους έγραφε στον πίνακα τα λόγια κάποιου τραγουδιού που ήξεραν, όπως το «*Twist*», που το έπαιζε συνέχεια ο ραδιοσταθμός των Αμερικανικών Ενόπλων Δυνάμεων και να τους έβαζε να τα μεταφράσουν στα γερμανικά. Δε θα ήταν ένα τυπικό μάθημα, αλλά ήταν το καλύτερο που μπορούσε να κάνει.

Υπήρχε απελπιστική έλλειψη διδακτικού προσωπικού, επειδή οι μισοί καθηγητές είχαν μεταναστεύσει στη Δυτική Γερμανία, όπου οι μισθοί ήταν τριακόσια μάρκα παραπάνω το μήνα κι ο κόσμος ήταν ελεύθερος. Το ίδιο συνέβαινε σε όλα τα σχολεία της Ανατολικής Γερμανίας. Αλλά αυτό δεν ίσχυε μόνο για τους δασκάλους και τους καθηγητές. Κι οι γιατροί μπορούσαν να διπλασιάσουν τις αμοιβές τους μετακομίζοντας στα δυτικά. Η μητέρα της Ρεμπέκα, η Κάρλα, ήταν προϊσταμένη αδελφή σε ένα μεγάλο νοσοκομείο του Ανατολικού Βερολίνου, και τραβούσε τα μαλλιά της με την έλλειψη γιατρών και νοσοκόμων. Το ίδιο συνέβαινε και στη βιομηχανία, ακόμα και στις ένοπλες δυνάμεις. Επρόκειτο για εθνική κρίση.

Εκεί που η Ρεμπέκα έγραφε σ' ένα μπλοκ τα λόγια του «*Twist*»,

προσπαθώντας να τα θυμηθεί όλα, μπήκε στην αίθουσα ο υποδιευθυντής. Μετά τους συγγενείς της, ο Μπερντ Χελτ ήταν ο καλύτερός της φίλος. Ήταν ένας λεπτός μελαχρινός άντρας γύρω στα σαράντα, με μια άσχημη ουλή στο μέτωπο, που του την είχε προκαλέσει ένα θραύσμα οβίδας ενώ μαχόταν υπερασπιζόμενος τα υψώματα Ζέελοβ κατά τις τελευταίες μέρες του πολέμου. Δίδασκε Φυσική, αλλά μοιραζόταν το ενδιαφέρον της Ρεμπέκα για τη ρωσική λογοτεχνία κι έτρωγαν μαζί το μεσημεριανό τους σάντουιτς δυο φορές τη βδομάδα.

«Ακούστε με όλου», είπε ο Μπερντ. «Δυστυχώς έχω άσχημα νέα. Ο Άνσελμ μας άφησε».

Μουρμουρητά όλο έκπληξη ακούστηκαν. Ο Άνσελμ Βέμπερ ήταν ο διευθυντής του σχολείου και αφοσιωμένος κομμουνιστής, όπως έπρεπε να είναι όλοι οι διευθυντές. Φαίνεται όμως πως η δυτικογερμανική ευμάρεια και ελευθερία είχαν νικήσει τις αρχές του.

«Θα τον αντικαταστήσω εγώ», συνέχισε ο Μπερντ, «μέχρι να διοριστεί καινούριος διευθυντής». Η Ρεμπέκα κι όλοι οι άλλοι ήξεραν πως τη θέση έπρεπε να την πάρει ο Μπερντ, αν κριτήριο ήταν οι ικανότητες. Ο Μπερντ όμως αποκλειόταν, επειδή δεν ήταν γραμμένος στο Κόμμα Σοσιαλιστικής Ενότητας, το SED –το Κομμουνιστικό Κόμμα σε όλα εκτός από το όνομα.

Ούτε κι η Ρεμπέκα θα γινόταν ποτέ διευθύντρια, για τον ίδιο λόγο. Ο Άνσελμ την είχε χιλιοπαρακαλέσει να γραφτεί στο κόμμα, αλλά εκείνη ούτε που το συζητούσε. Πίστευε πως θα ήταν σαν να έμπαινε μόνη της σε ένα άσυλο φρενοβλαβών και να προσποιείται πως όλοι εκεί μέσα ήταν λογικοί.

Όσο ο Μπερντ εξηγούσε τις επείγουσες μεταβολές, η Ρεμπέκα αναρωτιόταν πότε θα αποκτούσε καινούριο διευθυντή το σχολείο. Σε ένα χρόνο; Πόσο θα κρατούσε τούτη η κρίση; Κανείς δεν το ήξερε.

Πριν πάει για το πρώτο μάθημα κοίταξε τη θυρίδα της, αλλά ήταν άδεια. Δεν είχε έρθει ακόμα η αλληλογραφία. Μπορεί κι ο ταχυδρόμος να είχε πάει στη Δυτική Γερμανία.

Το γράμμα που θα έκανε τη ζωή της να γυρίσει τα πάνω κάτω δεν είχε φτάσει ακόμα.

Την πρώτη ώρα έκανε ανάλυση του ρωσικού ποιήματος «Ο Μπρούντζινος Καβαλάρης», και το συζήτησε με μια τάξη δεκαεφτάχρονων και δεκαοχτάχρονων. Αυτό το μάθημα το έκανε κάθε χρόνο, απ' όταν είχε αρχίσει να διδάσκει. Όπως πάντα, καθοδήγησε τους μαθητές στην ορθόδοξη σοβιετική ανάλυση, εξηγώντας ότι, κατά τον ποιητή

Πούσκιν, η σύγκρουση μεταξύ ατομικών συμφερόντων και δημόσιου καθήκοντος κατέληγε πάντα σε νίκη του καθήκοντος.

Στο μεσημεριανό διάλειμμα, πήρε το σάντουιτς της, πήγε στο γραφείο του διευθυντή και κάθισε στο μεγάλο τραπέζι, απέναντι από τον Μπερντ. Κοίταξε το ράφι με τις φτηνές πήλινες προτομές: Ο Μαρξ, ο Λένιν, κι ο Ανατολικογερμανός κομμουνιστής ηγέτης Βάλτερ Ούλμπριχτ. Ο Μπερντ είδε πού κοιτούσε και χαμογέλασε.

«Πονηρός ο Άνσελμ», είπε. «Χρόνια τώρα προσποιούνταν τον αληθινό πιστό και τώρα... *τσαφ!* Μας το έσκασε».

«Δεν μπαίνεις κι εσύ στον πειρασμό να φύγεις;» τον ρώτησε η Ρεμπέκα. «Είσαι χωρισμένος, δεν έχεις παιδιά, δεν υπάρχει κάτι που να σε δεσμεύει».

Εκείνος κοίταξε γύρω σαν να φοβόταν πως κάποιος μπορεί να τους άκουγε, κι ανασήκωσε τους ώμους.

«Το έχω σκεφτεί... Και ποιος δεν το σκέφτεται;» αποκρίθηκε. «Κι εσύ; Ο πατέρας σου δε δουλεύει ήδη στο Δυτικό Βερολίνο;»

«Ναι. Έχει ένα εργοστάσιο τηλεοράσεων. Η μητέρα μου όμως είναι αποφασισμένη να παραμείνει στα ανατολικά. Λέει πως πρέπει να λύνουμε τα προβλήματά μας κι όχι να τους γυρίζουμε την πλάτη και να το σκάμε».

«Την έχω γνωρίσει. Σωστή τίγρη».

«Πραγματικά. Και το σπίτι που μένουμε ανήκει γενιές τώρα στην οικογένειά της».

«Ο άντρας σου τι λέει;»

«Είναι αφοσιωμένος στη δουλειά του».

«Άρα, να μην ανησυχώ μήπως σε χάσω. Ωραία».

«Μπερντ...» άρχισε η Ρεμπέκα, μα δίστασε να συνεχίσει.

«Λέγε».

«Μπορώ να σου κάνω μια προσωπική ερώτηση;»

«Φυσικά».

«Άφησες τη γυναίκα σου επειδή είχε εξωσυζυγικό δεσμό».

Ο Μπερντ τσιτώθηκε, αλλά απάντησε.

«Μάλιστα».

«Πώς το ανακάλυψες;»

Ο Μπερντ μόρφασε σαν να είχε νιώσει μια ξαφνική σουβλιά πόνου.

«Σε πειράζει που σε ρωτάω;» είπε ανήσυχη η Ρεμπέκα. «Μήπως είναι κάτι πολύ προσωπικό;»

«Εσένα δε με πειράζει να σου το πω. Την ανάγκασα να το ομολογήσει».

«Μα τι σε έκανε να το υποψιαστείς;»

«Πολλά και διάφορα μικροπράγματα...»

«Χτυπάει το τηλέφωνο», τον διέκοψε η Ρεμπέκα, «το σηκώνεις, σιωπή, κι ύστερα σου το κλείνουν».

Ο Μπερντ κούνησε καταφατικά το κεφάλι κι εκείνη συνέχισε:

«Το ταίρι σου κάνει κομματάκια ένα σημείωμα και το ρίχνει στη λεκάνη της τουαλέτας. Το Σαββατοκύριακο προσκαλείται σε μια αιφνίδια συνάντηση. Τα βράδια κάθεται δυο ώρες και γράφει κάτι που δε σου το δείχνει».

«Ωχ... Μιλάς για τον Χανς», είπε στενοχωρημένος ο Μπερντ.

«Έχει ερωμένη, έτσι δεν είναι;» Άφησε το σάντουιτς, δεν είχε όρεξη. «Πες μου ειλικρινά τι πιστεύεις».

«Λυπάμαι πολύ».

Μια φορά, πριν από τέσσερις μήνες, ο Μπερντ την είχε φιλήσει. Είχαν έρθει οι γιορτές, αποχαιρετίζονταν και εύχονταν καλά Χριστούγεννα, κι εκείνος την είχε πιάσει από το μπράτσο, είχε γείρει και την είχε φιλήσει στα χείλη. Η Ρεμπέκα του είχε ζητήσει να μην το ξανακάνει, του είχε πει πως ήθελε να παραμείνει η καλύτερή του φίλη. Κι όταν τον Γενάρη επέστρεψαν στο σχολείο, έκαναν κι οι δυο πως δεν είχε συμβεί τίποτα. Μερικές βδομάδες αργότερα, μάλιστα, εκείνος της είχε πει ότι είχε ραντεβού με μια συνομήλική του χήρα.

Η Ρεμπέκα δεν ήθελε να του δημιουργήσει ανεδαφικές ελπίδες, αλλά ο Μπερντ ήταν το μοναδικό πρόσωπο στο οποίο μπορούσε να μιλήσει εκτός της οικογένειάς της, και τους δικούς της δεν ήθελε να τους ανησυχήσει, όχι ακόμα τουλάχιστον.

«Ημουν τόσο σίγουρη ότι ο Χανς μ' αγαπάει», είπε και βούρκωσε. «Κι εγώ τον αγαπώ».

«Ίσως σ' αγαπάει όντως. Κάποιοι άντρες όμως απλώς δεν μπορούν ν' αντισταθούν στον πειρασμό».

Η Ρεμπέκα δεν ήξερε αν ο Χανς έβρισκε ικανοποιητική τη σεξουαλική τους ζωή. Δεν παραπονιόταν ποτέ, αλλά έκαναν έρωτα μια φορά τη βδομάδα μόνο, πράγμα που εκείνη το θεωρούσε λίγο για νιόπαντρους.

«Το μόνο που θέλω είναι μια δική μου οικογένεια, σαν της μητέρας μου, στην οποία όλοι ν' αγαπιούνται, να στηρίζονται και να προστατεύονται», είπε. «Πίστευα ότι θα την είχα με τον Χανς».

«Ίσως μπορείς ακόμα να την έχεις», της είπε ο Μπερντ. «Μια εξωσυζυγική σχέση δε σημαίνει απαραίτητα το τέλος ενός γάμου».

«Στον πρώτο χρόνο;»

«Συμφωνώ, είναι άσχημο».

«Τι να κάνω;»

«Να τον ρωτήσεις. Μπορεί να το παραδεχτεί, μπορεί να τ' αρνηθεί. Θα καταλάβει όμως ότι το ξέρεις».

«Κι ύστερα;»

«Εσύ τι θέλεις; Να τον χωρίσεις;»

«Εγώ δε θα τον άφηνα ποτέ», αποκρίθηκε η Ρεμπέκα κουνώντας αρνητικά το κεφάλι. «Ο γάμος είναι μια υπόσχεση. Δεν μπορείς να κρατάς τις υποσχέσεις σου μόνο όταν σε βολεύουν. Πρέπει να τις κρατάς έστω και ενάντια στο χαρακτήρα σου. Αυτό είναι το νόημα του γάμου».

«Εγώ έκανα το αντίθετο. Δε θα εγκρίνεις τη στάση μου».

«Δεν κρίνω κανέναν. Για τον εαυτό μου μιλάω. Αγαπάω τον άντρα μου και θέλω να μου είναι πιστός».

Το χαμόγελο του Μπερντ φανέρωνε θαυμασμό αλλά και θλίψη.

«Μακάρι να βγει αληθινή η ευχή σου».

«Είσαι καλός φίλος».

Χτύπησε το κουδούνι. Η Ρεμπέκα σηκώθηκε και τύλιξε ξανά το σάντουιτς της. Δε θα το έτρωγε, αλλά την έπιασε φρίκη στην ιδέα να πετάξει τρόφιμα, όπως και τους περισσότερους ανθρώπους που είχαν ζήσει τον πόλεμο. Σκούπισε τα βουρκωμένα της μάτια μ' ένα χαρτομάντιλο.

«Σ' ευχαριστώ που μ' άκουσες», είπε.

«Δε σε παρηγόρησα ιδιαίτερα».

«Κι όμως».

Καθώς έφτανε στην τάξη της, συνειδητοποίησε ότι δεν είχε θυμηθεί όλα τα λόγια του «*Twist*». Είχε όμως αρκετή πείρα για να αυτοσχεδιάσει.

«Ποιος έχει ακούσει ένα τραγούδι που λέγεται “*Twist*”;» ρώτησε μπαίνοντας στην τάξη.

Όλοι το είχαν ακούσει.

Η Ρεμπέκα πήγε στον πίνακα και πήρε μια κιμωλία.

«Πώς είναι τα λόγια;»

Άρχισαν να τα φωνάζουν όλοι μαζί. Κι εκείνη έπιασε να γράφει.

«*Come on, baby, let's do the twist*».

Κι ύστερα ρώτησε:

«Πώς είναι στα γερμανικά;»

Για λίγο, ξέχασε τα βάσανά της.

Το γράμμα το βρήκε στη θυρίδα της στο επόμενο διάλειμμα. Το πήρε στην αίθουσα των καθηγητών, έφτιαξε έναν στιγμιαίο καφέ και το άνοιξε. Μόλις το διάβασε, της έπεσε από τα χέρια ο καφές. Ήταν ένα μόνο φύλλο χαρτιού, με την επικεφαλίδα «Υπουργείο Κρατικής Ασφάλειας». Το επίσημο όνομα της μυστικής αστυνομίας. Ανεπίσημα, την αποκαλούσαν Στάζι. Το γράμμα ήταν από κάποιον αρχιφύλακα Σολτς, που τη διέταζε να παρουσιαστεί στο γραφείο του για ανάκριση.

Η Ρεμπέκα μάζεψε τους χυμένους καφέδες, ζήτησε συγνώμη από τους συναδέλφους της, προσποιήθηκε πως δε συνέβαινε τίποτα και πήγε στις γυναικείες τουαλέτες, όπου και κλειδώθηκε. Έπρεπε να σκεφτεί πριν το εμπιστευτεί σ' οποιονδήποτε.

Οι πάντες στην Ανατολική Γερμανία γνώριζαν γι' αυτές τις επιστολές, κι οι πάντες έτρεμαν μήπως και λάβουν μία. Σήμαινε πως είχε κάνει κάτι κακό, κάτι τετριμμένο μάλλον, που ωστόσο είχε υποπέσει στην αντίληψη εκείνων που παρακολουθούσαν τα πάντα. Απ' αυτά που έλεγαν άλλοι, ήξερε ότι δε θα έβγαινε τίποτα αν διαμαρτυρόταν πως είναι αθώα. Η άποψη της αστυνομίας ήταν πως, για να την καλούν για ανάκριση, κάτι θα είχε κάνει. Αν υποστήριζε πως μπορεί να έκαναν λάθος, θα ήταν σαν να έκανε υπαινιγμούς για την ικανότητά τους, πράγμα που θα ήταν ένα ακόμα έγκλημα.

Κοίταξε ξανά το γράμμα και είδε πως το ραντεβού της ήταν στις πέντε το ίδιο το απόγευμα.

Μα τι είχε κάνει; Η οικογένειά της ήταν πέρα για πέρα ύποπτη, φυσικά. Ο πατέρας της, ο Βέρνερ, ήταν καπιταλιστής με ένα εργοστάσιο που η ανατολικογερμανική κυβέρνηση δεν μπορούσε να το αγγίξει επειδή βρισκόταν στο Δυτικό Βερολίνο. Η μητέρα της, η Κάρλα, ήταν γνωστή σοσιαλδημοκράτισσα. Η γιαγιά της, η Μοντ, ήταν αδερφή ενός Άγγλου κόμη.

Οι Αρχές πάντως δεν είχαν ενοχλήσει την οικογένεια δυο χρόνια τώρα κι η Ρεμπέκα φανταζόταν ότι ο γάμος της με έναν αξιωματούχο του Υπουργείου Δικαιοσύνης της είχε προσδώσει κάποια υπόληψη. Προφανώς, δεν είχε συμβεί αυτό.

Μήπως είχε κάνει κάποιο έγκλημα; Είχε στην κατοχή της ένα αντίτυπο της *Φάρμας των Ζώων* του Τζορτζ Όργουελ, που ήταν μια

αντικομμουνιστική αλληγορία και άρα παράνομο. Ο μικρός της αδερφός ο Βάλι, που ήταν δεκαπέντε χρόνων, έπαιζε κιθάρα και τραγουδούσε αμερικανικά τραγούδια διαμαρτυρίας όπως το «*This Land Is Your Land*». Η Ρεμπέκα πήγαινε πού και πού στο Δυτικό Βερολίνο για να δει εκθέσεις αφηρημένης ζωγραφικής –κι οι κομμουνιστές ήταν τόσο συντηρητικοί σε θέματα τέχνης όσο και οι κυρίες της βικτοριανής εποχής.

Όπως έπλενε τα χέρια της, κοιτάχτηκε στον καθρέφτη. Δεν έδειχνε φοβισμένη. Είχε ίσια μύτη, θεληματικό πιγούνι και έντονα καστανά μάτια. Τα ατίθασα μαύρα μαλλιά της τα είχε τραβηγμένα πίσω. Είχε ψηλή, αγαλματένια κορμοστασιά, που πολλοί την έβρισκαν απειλητική. Μπορούσε να αντιμετωπίσει μια αίθουσα γεμάτη θορυβώδεις δεκαοχτάχρονους μαθητές και να τους κάνει να ησυχάσουν με μια μόνο κουβέντα.

Όσoτoςo φοβόταν. Την τρόμαζε η ιδέα ότι η Στάζι μπορούσε να κάνει οτιδήποτε. Δεν είχε κανένα φραγμό, και μόνο μια διαμαρτυρία εναντίον της αποτελούσε έγκλημα. Αυτό της θύμιζε τον Κόκκινο Στρατό στο τέλος του πολέμου. Οι Σοβιετικοί στρατιώτες είχαν το ελεύθερο να ληστεύουν, να βιάζουν και να δολοφονούν Γερμανούς, κι είχαν επιδοθεί σε ένα απερίγραπτο όργιο βαρβαρότητας.

Το τελευταίο μάθημα της ημέρας αφορούσε την παθητική φωνή της ρωσικής γραμματικής, και ήταν η χειρότερη παράδοση που είχε κάνει από την ημέρα που είχε αρχίσει να διδάσκει. Οι μαθητές κατάλαβαν πως κάτι συνέβαινε και, προς βαθιά της συγκίνηση, δεν την παίδεψαν. Μέχρι που τη βοηθούσαν όταν δεν έβρισκε τις κατάλληλες λέξεις. Με την ανοχή τους, ολοκληρώθηκε το μάθημα.

Όταν σχόλασαν, ο Μπερντ κλειδώθηκε στο γραφείο της διεύθυνσης με κάποιους αξιωματούχους του Υπουργείου Παιδείας, με τους οποίους προφανώς συζητούσε πώς θα κρατιόταν σε λειτουργία το σχολείο με το μισό προσωπικό φευγάτο. Η Ρεμπέκα δεν ήθελε να πάει στο αρχηγείο της Στάζι χωρίς να ενημερώσει κάποιον, για την περίπτωση που θα την κρατούσαν εκεί. Κι έτσι του έγραψε ένα σημείωμα πληροφορώντας τον για την κλήτευση.

Κι ύστερα βγήκε στους μουσκεμένους δρόμους και πήρε ένα λεωφορείο για να πάει στη Νορμάνεν Στράσε, στο προάστιο Λίχτενμπεργκ.

Το αρχηγείο της Στάζι ήταν ένα άσχημο καινούριο κτίριο, κάλυπτε ολόκληρο τετράγωνο. Δεν ήταν τελειωμένο. Στο πάρκινγκ υπήρ-

χαν μπουλντόζες και στη μια του πλευρά σκαλωσιές. Έδειχνε βλοσυρό κάτω από τη βροχή, αλλά και με λιακάδα δε θα έδειχνε καλύτερο.

Διαβαίνοντας την πόρτα, αναρωτήθηκε αν θα ξανάβγαινε ποτέ από κει μέσα.

Διέσχισε το τεράστιο αίθριο, έδειξε την κλήτευσή της σε ένα γραφείο υποδοχής, και τη συνόδευσαν σε ένα ασανσέρ. Όσο ανέβαινε η καμπίνα, μεγάλωνε κι ο φόβος της. Την έβγαλαν σ' ένα διάδρομο βαμμένο σε ένα φρικαλέο κίτρινο μουσταρδί και την οδήγησαν σ' ένα μικρό γυμνό δωμάτιο, με ένα τραπέζι με πλαστικό κάλυμμα και δυο άβολες μεταλλικές καρέκλες, που μύριζε έντονα μογογιά. Ο συνοδός της την άφησε κι έφυγε.

Κάθισε μόνη της, τρέμοντας, για πέντε λεπτά. Ήθελε να καπνίσει, μήπως και ηρεμήσει. Σφιγγόταν να μη βάλει τα κλάματα.

Μπήκε ο αρχιφύλακας Σολτς. Ήταν λίγο νεότερος από τη Ρεμπέκα, γύρω στα είκοσι πέντε τον υπολόγισε. Κρατούσε ένα λεπτό ντοσιέ. Κάθισε, ξερόβηξε, άνοιξε το ντοσιέ και συνοφρυώθηκε. Η Ρεμπέκα συλλογίστηκε ότι προσπαθούσε να φανεί σπουδαίος, κι αναρωτήθηκε μήπως αυτή ήταν η πρώτη του ανάκριση.

«Είστε καθηγήτρια στο Τεχνικό Λύκειο Φρίντριχ Ένγκελς», είπε.

«Μάλιστα».

«Πού μένετε;»

Απόρησε, αλλά του απάντησε. Δεν ήξερε τη διεύθυνσή της η μυστική αστυνομία; Ίσως αυτό εξηγούσε γιατί το γράμμα είχε σταλθεί στο σχολείο κι όχι στο σπίτι της.

Στη συνέχεια υποχρεώθηκε να πει τα ονόματα των γονέων και των παππούδων της.

«Μου λέτε ψέματα!» είπε θριαμβευτικά ο Σολτς. «Λέτε πως η μητέρα σας είναι τριάντα εννέα χρόνων κι εσείς είκοσι εννέα. Είναι δυνατόν να σας γέννησε στα δέκα;»

«Είμαι υιοθετημένη», αποκρίθηκε η Ρεμπέκα κι ανακουφίστηκε που μπορούσε να δώσει μια ειλικρινή απάντηση. «Οι αληθινοί μου γονείς σκοτώθηκαν στο τέλος του πολέμου, όταν μια βόμβα χτύπησε το σπίτι μας». Ήταν δεκατριών τότε. Οι βόμβες του Κόκκινου Στρατού ισοπέδωναν την πόλη κι εκείνη είχε απομείνει μόνη, μπερδεμένη, τρομοκρατημένη. Μια ομάδα στρατιωτών είχε διαλέξει τη στρουμπουλή ανήλικη για να τη βιάσει. Η Κάρλα προσφέρθηκε να πάρει αυτή τη θέση της, κι έτσι την έσωσε. Ωστόσο αυτή η τρομακτική εμπειρία είχε αφήσει τη Ρεμπέκα να αντιμετωπίζει με δισταγμό

και ταραχή το σεξ. Αν ο Χανς δεν ήταν ευχαριστημένος, ήταν σίγουρα πως το φταίξιμο ήταν δικό της. Ανατρίχιασε και προσπάθησε να διώξει την ανάμνηση.

«Η Κάρλα Φρανκ με έσωσε από...» Δαγκώθηκε και σταμάτησε. Οι κομμουνιστές αρνούνταν ότι οι άντρες του Κόκκινου Στρατού είχαν επιδοθεί σε βιασμούς, κι ας ήξεραν τη φριχτή αλήθεια όλες οι γυναίκες που ζούσαν στην Ανατολική Γερμανία το 1945. «Η Κάρλα με έσωσε», είπε παραβλέποντας τις λεπτομέρειες. «Κι αργότερα με υιοθέτησαν αυτή κι ο Βέρνερ».

Ο Σολτς κατέγραφε τα πάντα. Δεν πρέπει να υπάρχουν πολλά στοιχεία σ' αυτόν το φάκελο, συλλογίστηκε η Ρεμπέκα. Κάτι όμως θα υπάρχει, για να του έχει τραβήξει το ενδιαφέρον.

«Είστε καθηγήτρια Αγγλικών», είπε ο Σολτς.

«Όχι. Ρωσικά διδάσκω».

«Πάλι λέτε ψέματα».

«Ούτε τώρα λέω ψέματα, ούτε πριν είπα», αποκρίθηκε ορμητικά η Ρεμπέκα, κι ένιωσε έκπληξη που είχε τολμήσει να του μιλήσει τόσο προκλητικά. Ο φόβος της είχε υποχωρήσει. Ίσως ήταν ανόητο αυτό εκ μέρους της. Μπορεί τούτος εδώ να είναι νέος και άπειρος, αλλά έχει τη δύναμη να μου καταστρέψει τη ζωή, συλλογίστηκε. «Έχω πτυχίο Ρωσικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας», συνέχισε και προσπάθησε να χαμογελάσει φιλικά. «Είμαι επικεφαλής του Ρωσικού Τμήματος στο σχολείο μου. Όμως, οι μισοί μας καθηγητές έχουν πάει στη Δύση κι έτσι αυτοσχεδιάζουμε. Γι' αυτό παρέδωσα και δυο μαθήματα Αγγλικών μέσα στην τελευταία βδομάδα».

«Άρα είχα δίκιο! Και με τα μαθήματά σας δηλητηριάζετε τα μυαλά των παιδιών με αμερικανική προπαγάνδα».

«Α, διάολε!» βόγκηξε η Ρεμπέκα. «Πρόκειται για τις συμβουλές προς τους Αμερικανούς στρατιώτες;»

Εκείνος διάβασε τις σημειώσεις του.

«Εδώ λέει: “Μην ξεχνάτε ότι στην Ανατολική Γερμανία δεν υπάρχει ελευθερία του λόγου”. Δεν είναι αμερικανική προπαγάνδα αυτό;»

«Εξήγησα στους μαθητές ότι οι Αμερικανοί έχουν μια αφελή, προ-μαρξιστική άποψη περί ελευθερίας. Υποθέτω ότι ο πληροφοριοδότης σας παρέλειψε να το αναφέρει αυτό». Αναρωτιόταν ποιος μπορεί να ήταν που την κάρφωσε. Κάποιος μαθητής ίσως ή κάποιος γονιός που έμαθε για το μάθημα. Η Στάζι είχε περισσότερους κατασκόπους κι από τους Ναζί.

«Λέει επίσης: “Στο Ανατολικό Βερολίνο, μη ζητάτε οδηγίες από αστυνομικούς. Αντίθετα από τους Αμερικανούς αστυνομικούς, δουλειά τους δεν είναι να σας εξυπηρετούν”. Τι έχετε να πείτε γι’ αυτό;»

«Ψέμα είναι; Όταν ήσασταν έφηβος, ρωτήσατε ποτέ κάποιον Φόπο να σας πει πού βρίσκεται κάποιος σταθμός του μετρό;» Φόπο έλεγαν τους άντρες της Φόλκσπολιτσαϊ, της ανατολικογερμανικής «λαϊκής αστυνομίας».

«Δεν μπορούσατε να βρείτε κάτι πιο κατάλληλο για να διδάξετε στα παιδιά;»

«Δεν έρχεστε εσείς να διδάξετε Αγγλικά στο σχολείο μας;»

«Εγώ δεν ξέρω αγγλικά!»

«Ούτε κι εγώ!» έβαλε τις φωνές η Ρεμπέκα και το μετάνιωσε αμέσως. Ο Σολτς όμως δε θύμωσε. Αντίθετα, έδειχνε να δειλιάζει κάπως. Ήταν οπωσδήποτε άπειρος. Εκείνη όμως δεν την ένοιαζε καθόλου. «Ούτε κι εγώ», επανέλαβε πιο ήρεμα. «Αυτοσχεδιάζω λοιπόν, και χρησιμοποιάω οποιοδήποτε υλικό αγγλικής γλώσσας βρίσκω». Καιρός να παραστήσω την ταπεινή, σκέφτηκε. «Προφανώς έκανα λάθος, αρχιφύλακα, και λυπάμαι γι’ αυτό».

«Δείχνετε έξυπνη γυναίκα», της είπε, κι η Ρεμπέκα στένεψε τα μάτια της. Μήπως της έστηνε κάποια παγίδα;

«Ευχαριστώ για τη φιλοφρόνηση», είπε με ουδέτερη φωνή.

«Χρειαζόμαστε έξυπνους ανθρώπους, και ιδίως γυναίκες».

«Για ποιο λόγο;» Η Ρεμπέκα τα είχε χάσει.

«Για να έχουν ανοιχτά μάτια, να βλέπουν τι συμβαίνει, να μας ενημερώνουν όταν κάτι δεν πάει καλά».

Τότε πια η Ρεμπέκα τα έχασε εντελώς. Χρειάστηκε ένα λεπτό για να συνέλθει και να πει:

«Μου ζητάτε να γίνω πληροφοριοδότης της Στάζι;»

«Πρόκειται για σημαντική δουλειά, υπέρ του δημοσίου συμφέροντος. Ζωτικής σημασίας στα σχολεία, εκεί που διαμορφώνεται η συμπεριφορά των νέων».

«Αυτό είναι φανερό». Εκείνο που ήταν επίσης φανερό για τη Ρεμπέκα ήταν πώς τούτος ο νεαρός της μυστικής αστυνομίας είχε κάνει μεγάλη γκάφα. Είχε ελέγξει τον εργασιακό της χώρο, αλλά δεν ήξερε τίποτα για τη διαβόητη οικογένειά της. Αν ο Σολτς είχε ερευνήσει το παρελθόν, δε θα πλησίαζε ποτέ τη Ρεμπέκα.

Φανταζόταν πώς είχε συμβεί αυτό. Το Χόφμαν ήταν ένα από τα

πιο κοινά ονόματα και το Ρεμπέκα δεν ήταν ασυνήθιστο. Εύκολα ένας πρωτάρης θα έκανε έρευνα για μια λάθος Ρεμπέκα Χόφμαν.

«Όσοι όμως κάνουν αυτή τη δουλειά», συνέχισε ο Σολτς, «πρέπει να είναι απόλυτα έντιμοι κι άξιοι εμπιστοσύνης».

Παραλίγο να βάλει τα γέλια από την παραδοξότητα του γεγονότος η Ρεμπέκα.

«Να είσαι έντιμος κι άξιος εμπιστοσύνης;» επανέλαβε. «Για να κατασκοπεύεις τους φίλους σου;»

«Απολύτως». Ο Σολτς δεν έδειξε να πιάνει την ειρωνεία. «Άσε που υπάρχουν και πλεονεκτήματα». Χαμήλωσε τη φωνή του. «Θα γίνετε μια από μας».

«Δεν ξέρω τι να πω».

«Δε χρειάζεται να αποφασίσετε τώρα. Πηγαίνετε σπίτι σας και σκεφτείτε το. Μην το συζητήσετε όμως με κανέναν. Πρέπει να παραμείνει μυστικό, προφανώς».

«Προφανώς». Η Ρεμπέκα είχε αρχίσει να νιώθει ανακούφιση. Ο Σολτς θα ανακάλυπτε σύντομα πως ήταν ακατάλληλη για τους σκοπούς του και θα απέσυρε την προσφορά. Οπωσδήποτε όμως, δε θα υποκρινόταν ξανά πως η Ρεμπέκα προπαγάνδιζε τον καπιταλιστικό ιμπεριαλισμό. Τελικά μπορεί να έβγαине αλώβητη απ' αυτή την ιστορία.

Ο Σολτς σηκώθηκε κι η Ρεμπέκα τον μιμήθηκε. Λες να τελείωνε τόσο καλά η επίσκεψή της στο αρχηγείο της Στάζι; Λες;

Της άνοιξε ευγενικά την πόρτα και τη συνόδευσε στον κίτρινο διάδρομο. Πέντ' έξι άντρες της Στάζι στέκονταν κοντά στο ασανσέρ και συζητούσαν ζωνηρά. Η Ρεμπέκα τα 'χασε βλέποντας ένα εντελώς οικείο της πρόσωπο. Επρόκειτο για έναν ψηλό άντρα με φαρδιούς ώμους που καμπούριαζε ελαφρά και φορούσε ένα γκρι φανελένιο κοστούμι. Η Ρεμπέκα τον κοίταξε παραζαλισμένη καθώς βάδιζε προς το ασανσέρ.

Ήταν ο άντρας της ο Χανς.

Γιατί βρισκόταν εκεί; Η πρώτη της τρομαγμένη σκέψη ήταν πως τον είχαν φέρει κι εκείνον για ανάκριση. Την επόμενη στιγμή, όμως, συνειδητοποίησε από τον τρόπο που στέκονταν όλοι τους και συζητούσαν πως δεν τον αντιμετώπιζαν σαν ύποπτο.

Τότε; Η καρδιά της χτυπούσε σαν τρελή από φόβο, αλλά... Τι φοβόταν;

Μπορεί η δουλειά του στο Υπουργείο Δικαιοσύνης να τον έφερνε

καμιά φορά εδώ. Άκουσε όμως κάποιον να του λέει: «Με κάθε σεβασμό, υπαστυνόμε...» Την υπόλοιπη φράση δεν την άκουσε. Υπαστυνόμε; Οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν είχαν τέτοιους βαθμούς –εκτός κι αν ήταν αστυνομικοί.

Και τότε ο Χανς είδε τη Ρεμπέκα.

Οι άντρες είναι ανοιχτά βιβλία, κι εκείνη είδε ένα σωρό συναισθήματα στο πρόσωπο του άντρα της. Πρώτα μια βαθιά απορία, σαν άνθρωπος που βλέπει κάτι εκτός τόπου, πατάτες σε μια βιβλιοθήκη, ας πούμε. Έπειτα τα μάτια του γούρλωσαν και το στόμα του μισάνοιξε. Κι η επόμενη έκφρασή του έκανε τη Ρεμπέκα να τα χάσει. Τα μάγουλά του κοκκίνισαν από ντροπή και κατέβασε ένοχα τα μάτια.

Η Ρεμπέκα έμεινε σιωπηλή προσπαθώντας να χωνέψει αυτό που συνέβαινε. Και χωρίς να καταλαβαίνει ακόμα αυτό που έβλεπε, είπε: «Καλησπέρα, υπαστυνόμε Χόφμαν».

Ο Σολτς πήρε απορημένο και τρομαγμένο ύφος.

«Γνωρίζετε τον υπαστυνόμο;»

«Πολύ καλά», απάντησε η Ρεμπέκα προσπαθώντας να κρατήσει την ψυχραιμία της, καθώς άρχιζε να έχει μια τρομακτική υποψία. «Αρχίζω ν' αναρωτιέμαι αν με έχει υπό παρακολούθηση εδώ και καιρό». Μα δεν ήταν δυνατόν... Ήταν;

«Αλήθεια;» αναρωτήθηκε ηλίθια ο Σολτς.

Η Ρεμπέκα κοίταξε προσεκτικά τον Χανς για να δει αν θα έβαζε τα γέλια και θα της έδινε μια ειλικρινή κι αθώα εξήγηση. Έβλεπε όμως πως αυτός δεν είχε σκοπό να πει την αλήθεια. Αντίθετα, είχε το ύφος ανθρώπου που προσπαθεί απελπισμένα να σκεφτεί κάποια ιστορία και δεν τα καταφέρνει.

Ο Σολτς ήταν έτοιμος να βάλει τα κλάματα.

«Δεν ήξερα!» είπε.

Κι η Ρεμπέκα, χωρίς να πάρει τα μάτια της από τον Χανς, αποκρίθηκε:

«Είμαι σύζυγος του Χανς».

Η έκφραση του Χανς άλλαξε ξανά, η ενοχή μεταβλήθηκε σε θυμό και το πρόσωπό του μεταμορφώθηκε σε μια οργισμένη μάσκα.

«Βούλωσέ το, Σολτς», είπε.

Κι η Ρεμπέκα κατάλαβε, κι όλος ο κόσμος της γκρεμίστηκε.

Ο Σολτς τα είχε χάσει τόσο, που δεν υπάκουσε. Στράφηκε στη Ρεμπέκα και είπε:

«Αυτή η φράου Χόφμαν είστε;»

Ο Χανς κινήθηκε σαν αστραπή κι η χοντρή δεξιά γροθιά του προσγειώθηκε στο πρόσωπο του Σολτς. Ο νεαρός τρέκλισε, τα χείλη του μάτωσαν.

«Ηλίθιε», είπε ο Χανς. «Μόλις χάλασες δυο χρόνων δουλειά».

«Τα τηλεφωνήματα...» μουρμούρισε η Ρεμπέκα, «οι αιφνίδιες συναντήσεις, τα σκισμένα σημειώματα...» Δεν είχε ερωμένη ο Χανς.

Συνέβαινε κάτι χειρότερο.

Ήταν παραζαλισμένη, αλλά καταλάβαινε πως η στιγμή ήταν κατάλληλη για να μάθει την αλήθεια, όσο όλοι τους ήταν αιφνιδιασμένοι και πριν αρχίσουν να σκαρώνουν ψεύτικες ιστορίες. Κατάφερε λοιπόν να συγκρατηθεί και είπε ψυχρά:

«Με παντρεύτηκες για να με κατασκοπεύεις, Χανς;»

Εκείνος την κοίταξε, μα δεν απάντησε.

Ο Σολτς απομακρύνθηκε τρεκλίζοντας κι ο Χανς φώναξε:

«Κυνηγήστε τον». Ήρθε το ασανσέρ κι η Ρεμπέκα μπήκε, ενώ ο Χανς συνέχιζε να φωνάζει: «Πιάστε τον, τον ηλίθιο, και ρίξτε τον σ' ένα κελί!» Στράφηκε ύστερα να μιλήσει στη Ρεμπέκα, αλλά οι πόρτες του ασανσέρ έκλεισαν κι εκείνη πάτησε το κουμπί του ισογείου.

Διέσχισε το αίθριο με μάτια θολά από τα δάκρυα. Δεν της μίλησε κανείς, προφανώς ήταν συνηθισμένο θέαμα οι δακρυσμένοι άνθρωποι. Η Ρεμπέκα διέσχισε το πάρκινγκ που το χτυπούσε η βροχή και πήγε στη στάση του λεωφορείου.

Ο γάμος της ήταν μια απάτη. Δεν μπορούσε να το χωνέψει. Είχε πλαγιάσει με τον Χανς, τον είχε αγαπήσει, τον είχε παντρευτεί, κι όλον εκείνο τον καιρό αυτός την εξαπατούσε. Η απιστία θα μπορούσε να θεωρηθεί ένα προσωρινό στραβοπάτημα, αλλά ο Χανς την εξαπατούσε από την αρχή. Από την αρχή έβγαине μαζί της για να την κατασκοπεύει.

Αναμφίβολα, δεν είχε καμιά πρόθεση να την παντρευτεί. Την είχε φλερτάρει για να μπορέσει να μπει στο σπίτι της. Και τα είχε καταφέρει. Όταν εκείνη του πρότεινε να παντρευτούν, πρέπει να είχε σοκαριστεί. Μπορεί να εξαναγκάστηκε να πάρει μιαν απόφαση: Να της πει όχι και να εγκαταλείψει την παρακολούθηση ή να την παντρευτεί και να τη συνεχίσει. Μπορεί οι προϊστάμενοί του να τον διέταξαν να δεχτεί την πρότασή της. Μα πώς ήταν δυνατόν να εξαπατηθεί τόσο ολοκληρωτικά;

Το λεωφορείο ήρθε. Η Ρεμπέκα ανέβηκε, προχώρησε με κατεβα-

σμένο κεφάλι και κάθισε σε μία από τις πίσω θέσεις κρύβοντας το πρόσωπό της στις χούφτες της.

Το λεωφορείο προχωρούσε αργά προς την κεντρική περιοχή του Μίτε, ανάμεσα σε ερείπια και καινούρια κτίρια. Η Ρεμπέκα προσπαθούσε να σκεφτεί το μέλλον, μα δεν τα κατάφερνε. Μόνο το παρελθόν γύριζε στο μυαλό της. Θυμήθηκε την ημέρα του γάμου τους, το μήνα του μέλιτος, τον ένα χρόνο που είχαν περάσει παντρεμένοι. Τα έβλεπε τώρα όλα σαν ένα θεατρικό έργο με πρωταγωνιστή τον Χανς. Της είχε κλέψει δυο χρόνια, κι αυτό την εξόργισε τόσο πολύ, που σταμάτησε να κλαίει.

Αναλογίστηκε τη βραδιά που του είχε κάνει πρόταση γάμου. Έκानαν βόλτα στο Πάρκο του Λαού στο Φρίντριχσαϊν, κι είχαν σταθεί μπροστά στο παλιό Σιντριβάνι των Παραμυθιών για να κοιτάξουν τις πέτρινες χελώνες. Εκείνη φορούσε ένα μπλε μαρέν φουστάνι που της πήγαινε πολύ. Ο Χανς φορούσε ένα καινούριο τουίντ σακάκι. Κατάφερνε να βρίσκει καλά ρούχα, παρ' ότι η Ανατολική Γερμανία ήταν μια έρημος σε θέματα μόδας. Έτσι όπως την κρατούσε αγκαλιασμένη από τη μέση, η Ρεμπέκα ένιωθε ασφάλεια, προστασία, αγάπη. Ήθελε έναν άντρα για πάντα: Αυτόν. «Χανς, έλα να παντρευτούμε», είχε πει χαμογελώντας, κι εκείνος την είχε φιλήσει κι αποκριθεί: «Τι θαυμάσια ιδέα!».

Ήμουν βλάκας, συλλογίστηκε εξοργισμένη. Βλάκας.

Ένα πράγμα, πάντως, είχε εξηγηθεί. Ο Χανς δεν ήθελε να κάνουν ακόμα παιδιά. Έλεγε πως ήθελε να πάρει πρώτα κάποια προαγωγή, ακόμα και ν' αποκτήσουν δικό τους σπίτι. Αυτό δεν της το είχε πει πριν το γάμο, κι η Ρεμπέκα είχε εκπλαγεί, δεδομένων των ηλικιών τους. Εκείνη ήταν είκοσι εννέα κι εκείνος ήδη τριάντα τεσσάρων. Τώρα καταλάβαινε τον αληθινό λόγο.

Όταν κατέβηκε από το λεωφορείο, ήταν πια έξω φρενών. Προχώρησε γρήγορα μέσα στο ανεμόβροχο προς το παλιό, ψηλό σπίτι όπου έμενε. Μπήκε στο χολ κι από την ανοιχτή πόρτα του μπροστινού καθιστικού είδε τη μητέρα της να συζητάει απορροφημένη με τον Χάινριχ φον Κέσελ, που είχε εκλεγεί κι αυτός σοσιαλδημοκράτης δημοτικός σύμβουλος μετά τον πόλεμο. Η Ρεμπέκα προσπέρασε γρήγορα την πόρτα χωρίς να μιλήσει. Στην κουζίνα, η δωδεκάχρονη αδερφή της, η Λίλι, έκανε τα μαθήματά της στο τραπέζι. Από το μεγάλο σαλόνι ακουγόταν πιάνο. Ο αδερφός της, ο Βάλι, έπαιζε ένα μπλουζ. Η Ρεμπέκα ανέβηκε στα δυο δωμάτια που μοιραζόταν με τον Χανς.

Το πρώτο πράγμα που είδε εκεί ήταν μια κατασκευή που έφτιαχνε ο Χανς όλον αυτό το χρόνο του γάμου τους. Με σπιρτόξυλα και κόλλα, έφτιαχνε μια μικρογραφία της Πύλης του Βρανδεμβούργου. Ζητούσε απ' όλους τους γνωστούς του να του κρατάνε τα χρησιμοποιημένα σπέρτα τους. Η μικρογραφία, που κόντευε να ολοκληρωθεί, ήταν τοποθετημένη σ' ένα μικρό τραπέζι στη μέση του δωματίου. Είχε φτιάξει την κεντρική ασίδα και τις πτέρυγες, και τώρα δούλευε το τέθριππο άρμα στην κορφή, που ήταν πολύ πιο δύσκολο.

Πρέπει να βαριόταν, συλλογίστηκε με πίκρα η Ρεμπέκα. Απασχολούνταν με την κατασκευή της μικρογραφίας για να περνάει κάπως τα βράδια που έμενε μέσα με μια γυναίκα που δεν αγαπούσε. Ο γάμος τους ήταν σαν τη μικρογραφία, ένα εύθραυστο αντίγραφο του πραγματικού.

Πήγε στο παράθυρο και κοίταξε έξω, τη βροχή. Ύστερα από ένα λεπτό, ένα καφετί Τραμπάντ 500 άρκαρε πλάι στο πεζοδρόμιο κι από μέσα του βγήκε ο Χανς.

Πώς τολμάει κι έρχεται εδώ;

Η Ρεμπέκα άνοιξε νευριασμένη το παράθυρο, αδιαφορώντας για τη βροχή που έμπαινε στο δωμάτιο, και φώναξε:

«Φύγε από δω!»

Εκείνος σταμάτησε και κοίταξε πάνω.

Το βλέμμα της Ρεμπέκα έπεσε σ' ένα ζευγάρι παπούτσια του που βρίσκονταν δίπλα της στο πάτωμα. Ήταν χειροποίητα, από ένα γέρο τσαγκάρι που είχε βρει ο Χανς. Πήρε το ένα και του το πέταξε. Ήξερε καλό σημάδι και, μολονότι εκείνος έσκυψε, τον βρήκε στο κεφάλι.

«Θεότρελη!» της φώναξε.

Ο Βάλι κι η Λίλι ήρθαν και στάθηκαν στην πόρτα του δωματίου κοιτάζοντας τη μεγάλη αδερφή τους σαν να ήταν άλλος άνθρωπος –πράγμα που μάλλον είχε συμβεί.

«Με παντρεύτηκες με διαταγή της Στάζι!» φώναξε η Ρεμπέκα. «Ποιος απ' τους δυο μας είναι τρελός;» Του πέταξε και το άλλο παπούτσι, μα αστόχησε.

«Μα τι κάνεις;» ρώτησε κατάπληκτη η Λίλι.

«Τι τρέλα και τούτη!» είπε μορφάζοντας ο Βάλι.

Δυο περαστικοί στάθηκαν να δουν τι συμβαίνει, κι ένας γείτονας βγήκε όλο περιέργεια στην πόρτα του. Ο Χανς τους αγριοκοίταξε. Η περηφάνια του δεν ανεχόταν να γίνεται δημόσιο θέαμα.

Η Ρεμπέκα έψαξε να βρει κάτι ακόμα να του πετάξει και το βλέμμα της έπεσε στο στη μικρογραφία από σπίρτα.

Ήταν βαριά, μα κατάφερε να τη σηκώσει.

«Πω, πω!» έκανε ο Βάλι.

Η Ρεμπέκα κουβάλησε το κοντραπλακέ με τη μικρογραφία στο παράθυρο.

«Μην τολμήσεις!» φώναξε από κάτω ο Χανς. «Είναι δικό μου αυτό!»

Εκείνη ακούμπησε τη βάση της μικρογραφίας στο περβάζι.

«Μου κατέστρεψες τη ζωή, τραμπούκε της Στάζι!» ούρλιαξε.

Μια περαστική γυναίκα γέλασε κοροϊδευτικά και το κακάρισμά της ανακατώθηκε με το θόρυβο της βροχής. Ο Χανς, κατακόκκινος, κοίταζε γύρω του να δει ποιος είχε γελάσει έτσι. Δεν υπήρχε χειρότερο βασανιστήριο γι' αυτόν.

«Μάζεψε μέσα την κατασκευή μου, σκύλα!» φώναξε. «Ένα χρόνο τη δουλεύω!»

«Κι εγώ ένα χρόνο δούλευα για να πετύχει ο γάμος μας», αποκρίθηκε η Ρεμπέκα και σήκωσε τη μικρογραφία.

«Σε διατάζω!» βρυχήθηκε ο Χανς.

Η Ρεμπέκα σήκωσε πιο ψηλά τη μικρογραφία και την άφησε να πέσει.

Η κατασκευή γύρισε τούμπα, με τη βάση επάνω και το τέθριππο ανάποδα. Έπεφτε, θαρρείς, σε αργή κίνηση κι η Ρεμπέκα ένιωσε το χρόνο να σταματάει. Έσκασε στην πλακοστρωμένη αυλή μ' ένα θόρυβο σαν χαρτί που το τσαλακώνεις. Τα σπιρτόξυλα τινάχτηκαν τριγύρω σαν βροχή, για να πέσουν τελικά και να κολλήσουν στη βρεγμένη πέτρα σχηματίζοντας ένα πυροτέχνημα καταστροφής.

Ο Χανς κοίταζε με το στόμα ορθάνοιχτο. Συνήλθε όμως, και κούνησε το δάχτυλο στη Ρεμπέκα.

«Άκουσέ με καλά», είπε με φωνή τόσο παγερή, που την έκανε να φοβηθεί. «Θα το μετανιώσεις αυτό. Κι εσύ κι η οικογένειά σου. Θα το μετανιώνετε σε όλη σας τη ζωή. Σου τ' ορκίζομαι».

Έπειτα μπήκε πάλι στο αυτοκίνητό του κι έφυγε.